

Wetenschappelijk Onderzoek Wichelroedelopen en Geopathie

Erik W. Kasteleyn

Stichting Ochêma, 1993.

Hoofdstuk 3. Recent onderzoek van de fysici König en Betz

1. Inleiding

In Duitsland is er de afgelopen jaren in academische kringen een voorzichtige belangstelling ontstaan voor het wichelroedeverschijnsel en geopathie. Dit laatste is een moderne benaming voor de veronderstelde ziekmakende werking van door wichelroedelopers aangegeven plekken in de woon- en werkomgeving van de mens. Deze ontwikkeling is volledig toe te schrijven aan het in het voorjaar van 1989 gepubliceerde onderzoeksrapport van de beide fysici König en Betz [1] van de universiteit van München. Dit rapport is het verslag van een tweejarig universitair onderzoek, waaraan wetenschappers van verschillende onderzoeksinstituten deelnamen.

2. Politieke druk voor nader geopathie onderzoek

Voorafgaand aan de subsidiëring van het onderzoek van König en Betz is er in Duitsland de afgelopen jaren een toenemende politieke belangstelling ontstaan voor dit onderwerp. In 1981 werd met ministeriële ondersteuning de werkgroep 'Unkonventionelle Methoden der Krebsbekämpfung' opgericht, waarin studie van alternatieve behandelingsmethoden bij kanker centraal stond. In 1982 werd in deze werkgroep uitvoerig van gedachten gewisseld over de mogelijke rol van geopathische belasting bij het ontstaan van kanker. In 1983 werden er in het Duitse parlement vragen gesteld over de rol van de overheid in het entameren van onderzoek op dit gebied. Als gevolg hiervan ontstond er een welwillender houding voor dergelijke onorthodox wetenschappelijk onderzoek. Op beleidsniveau werd men echter met het probleem geconfronteerd, dat zich tot dusver geen enkele officiële wetenschappelijke onderzoeksinstelling met dit onderwerp had beziggehouden. Deze impasse werd doorbroken door de in 1981 opgerichte 'Stiftung zur Förderung der Erfahrungsheilkunde', die als doel heeft het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de 'Biologische Medizin'. Vanuit deze organisatie werden initiatieven genomen om wetenschappelijk onderzoek op dit gebied te kunnen laten plaatsvinden.

3. Voorbereiding en uitvoering

3.1 Ronde tafel conferentie

Ter voorbereiding van dit onderzoek werd in januari 1984 in het 'Internationalen Institut für Wissenschaftliche Zusammenarbeit' op het landgoed Reisenburg een conferentie gehouden over het thema 'Existenz und mögliche Wirkungen ortsabhängiger Strahlungsfelder'. De 24 deelnemers aan deze bijeenkomst waren vrijwel allemaal hoogleraren op het gebied van de fysica, biofysica, biologie en geneeskunde.

Zoals in het vorige hoofdstuk al werd aangegeven, zien deze deskundigen in hun eigen vakgebieden aanknopingspunten met het wichelroedeverschijnsel. Met andere woorden het wichelroedevraagstuk kan geplaatst worden binnen de theoretische kaders van de verschillende wetenschapsgebieden. Het betreft hier in het bijzonder:

1. Recente ontwikkelingen in de biofysica, waarbij de 'open-systeem thermodynamica' van de Belgische Nobelprijswinnaar Prigogine wordt toegepast op biologische systemen. De extreme gevoeligheid van biologische systemen voor (zeer zwakke) fysische prikkels speelt hierin een grote rol. Voor een overzicht van deze moderne research verwijs ik naar Fröhlich [2], Popp et al. [3] en de in het vorige hoofdstuk gegeven literatuur. In deze boeken worden de fundamenteën beschreven van het behandelde elektromagnetisch bio-informatie paradigma.

2. Er is de laatste decennia een overweldigende hoeveelheid gegevens verzameld over grote gevoeligheden van biologische organismen voor extreem zwakke fysische prikkels. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan het vermogen van onder andere postduiven, bijen en walvissen om zich te oriënteren op het aardmagnetisch veld. Een ander voorbeeld is de gevoeligheid van schorpioenen voor zeer zwakke bodemtrillingen, die slechts door de gevoeligste seismografische apparatuur geregistreerd kunnen worden. Voor een overzicht van de literatuur op het gebied van biologische sensitiviteit voor elektromagnetische straling wordt de lezer verwezen naar het boek van Marino [4].

Op basis van deze theoretische inzichten werd door de deelnemers van de conferentie van de werkhypothese uitgegaan, dat wichelroedeloopers een nog onbekend zintuig zouden kunnen hebben voor (zeer zwakke) elektromagnetische straling.

Onderlinge consensus bereikte men over de volgende twee punten:

1. Er zijn op dit moment voldoende gegevens aanwezig, om het vermoeden te rechtvaardigen, dat biologische systemen (planten, dieren en mensen) reageren op 'lokatiegebonden werkingen' (vertaling van de Duitse term 'standortabhängiges Agens', waarmee door wichelroedeloopers aangegeven plekken in de natuur of in de menselijke woon-en werkomgeving bedoeld worden). Deze reacties zijn meetbaar.

2. De ruimtelijke voorkomens van deze lokatiegebonden werkingen worden tot nu toe echter overwegend bepaald door wichelroedeloopers. Een belangrijk punt is hierbij, dat niet alle wichelroedeloopers deze lokaties op dezelfde plaatsen aangeven, zodat de objectieve aanwezigheid van deze lokaties niet vaststaat.

Men was het er over eens, dat eerst de reproduceerbaarheid van wichelroede-uitslagen moest worden onderzocht. Zouden hierin immers geen statistisch significante relaties te bepalen zijn, dan zou de existentie van lokatiegebonden werkingen niet aannemelijk zijn en zou er geen verder wetenschappelijk onderzoek op dit gebied verricht kunnen worden.